

Ons kenmerk 2008/42411
 Bijlage(n)

Maastricht 4 november 2008

VERZONDEN 13 NOV. 2008

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Onderwerp

Vaststellen van de richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport voor de nieuwe Wet milieubeheervergunning van ENCI BV te Maastricht

Inleiding

ENCI BV te Maastricht had op 15 juli 2008 een startnotie "klinkerproductie" ingediend met het voornemen voor de nieuwe Wet milieubeheer vergunning een vrijwillige milieu effectrapportage (MER) te doorlopen.

In de uitspraak van de Raad van State, d.d. 10 september 2008, nr. 200706772/1 heeft de Afdeling geoordeeld dat de deelrevisievergunning d.d. 24 maart 1998 met kenmerk CA 5547 per 15 mei 2008 is vervallen. Hierdoor is er een andere situatie ontstaan ten tijde van het indienen van de startnotitie, inclusief de aanvulling. Door deze veranderde situatie is de vrijblijvendheid van het MER komen te vervallen en is conform de bijlage bij het Besluit milieu-effectrapportage 1994, onderdeel C, categorie 18.4 voor een nieuwe Wet milieubeheervergunning een MER verplicht gesteld.

Procedure

Op 15 juli 2008 hebben wij de startnotitie "klinkerproductie" van ENCI BV te Maastricht ontvangen. De startnotitie is ingeboekt onder kenmerk 08/28302. Op 10 augustus 2008 zijn aanvullende gegevens ontvangen waarin tevens productie van klinker tot cement is omschreven.

De startnotitie is bij brief van 22 juli 2008 en de aanvullende informatie is bij brief van 15 augustus 2008, aan de Commissie-MER toegezonden met het verzoek ons te adviseren over de vast te stellen richtlijnen inzake de inhoud van het MER.

De startnotitie is op 6 augustus 2008 gepubliceerd en heeft van 7 augustus tot en met 17 september 2008 ter inzage gelegen.

Op 15 september 2007 heeft een inspraakavond plaatsgevonden, de mondelinge en schriftelijke inspraakreacties en adviezen zijn naar de Commissie-MER toegestuurd.

Bezoekadres:
 Limburglaan 10
 NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
 NL-6202 MA Maastricht
 postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 (0)43 389 99 99
 Fax + 31 (0)43 361 80 99
 www.limburg.nl

Bankrekening
 Rabobank
 13.25.75.728
 Let op: gewijzigd per
 01/02/2008

081008-0095
 Bereikbaar via:
 Lijn 1 (richting De Heeg)
 Lijn 3 (richting Heugem)
 Lijn 53 (richting Gulpen)
 Lijn 57 (richting Gulpen)

De Commissie-MER heeft de door ons ontvangen adviezen en inspraakreacties verwerkt in haar richtlijnen advies van 2 oktober 2008.

Vaststellen van de richtlijnen

Hierbij stellen wij conform artikel 7.15, lid 1, Wm, inzake de inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport ten behoeve van de Wet milieubeheervergunning van ENCI BV te Maastricht overeenkomstig, het richtlijnenadvies van de Commissie-MER vast. Aangezien de Commissie-MER uitgebreid stilstaat bij het item volksgezondheid en dit geen afwegingsgrond is voor de Wet milieubeheer, is er in paragraaf 4.8 van de richtlijn een annotatie opgenomen over hoe met deze informatie dient te worden omgegaan. Daarnaast zijn in paragraaf 3.4 de referentie situaties explicieter omschreven. De richtlijnen zijn bijgevoegd als bijlage bij dit besluit.

Gedeputeerde Staten van Limburg,

voorzitter

secretaris

Klinker- en cementproductie ENCI te Maastricht

Vastgestelde richtlijnen voor het milieueffectrapport

1. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

ENCI BV vestiging Maastricht, heeft het voornemen meer alternatieve brandstoffen in te zetten bij de productie van klinker¹. Hiervoor is een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) nodig. Hiervoor is een vrijwillige m.e.r.-procedure opgestart. Daarnaast heeft de Raad van State besloten dat een nieuwe vergunning in het kader van de Wm nodig is voor de totale klinker- en cementproductie (bestaande activiteit). Deze vergunningen worden door ons College van Gedeputeerde Staten van Limburg (verder College), verleend. Ten behoeve van besluitvorming over vergunningverlening wordt een m.e.r.-procedure doorlopen².

Ons College beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (verder MER). Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- Een duidelijke afbakening van de voorgenomen activiteit, met reële alternatieven voor het gehele productieproces;
- Kwantificering van de totale en van de brandstofgelieerde, fossiele en niet-fossiele CO₂-uitstoot (ton CO₂/ton cement) bij toepassing van de verschillende door het proces geaccepteerde brandstofpakketten waarvoor vergunning wordt aangevraagd;
- Kwantificering van de emissies in de verschillende alternatieven van fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}), NO_x, SO_x, NH₃, PAK's, C_xH_y, zware metalen en eventuele halogeenverbindingen zoals HCl, HF, HBr en PCB's, dioxines, furanen of PBDE's;
- Een duidelijke beschrijving van het energieverbruik en het energetisch rendement, de geluidsproductie, en de effecten op luchtkwaliteit, geur en volksgezondheid, van de verschillende alternatieven, waaronder een uitgewerkt meest milieuvriendelijk alternatief;
- Een duidelijke en leesbare samenvatting.

In de volgende hoofdstukken geeft ons College in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. Ons College heeft zich hierbij grotendeels bij de formulering van het advies van de Commissie-MER aangesloten: Daar waar een advies niet onverkort is overgenomen expliciteren wij waarom de richtlijn op dat onderdeel anders luidt.

2. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

2.1 Procedure

Na het uitbrengen van de startnotitie is een aanvulling op deze startnotitie bij ons College ingediend. Hiermee is het doel van het doorlopen van de m.e.r.-procedure verbreed. Beschrijf in het MER voor welke activiteiten welke vergunning wordt aangevraagd. Geef ook aan hoe de onderhavige m.e.r.-procedure zich verhoudt tot de m.e.r. die wordt doorlopen voor de kalksteenwinning.³

¹ Klinker is een halffabricaat in de cementproductie. Kalksteen wordt, samen met andere stoffen, gemalen en tot klinker gebrand in een cementklinkeroven. De klinker wordt daarna (met toeslagstoffen zoals zand) tot cement gemalen in cementmolens.

² Voor technische gegevens omtrent deze m.e.r.-procedure en de samenstelling van de werkgroep: zie bijlage 1.

³ Onder meer uit inspraakreacties 13 en 17 (zie bijlage 2) blijkt dat hierover onduidelijkheid bestaat.

2.2 Achtergrond, probleemstelling en doel

In de startnotitie staat uiteengezet wat de achtergrond is voor het voornemen meer alternatieve brandstoffen in te zetten. Door de recente uitspraak van de Raad van State⁴ is echter een andere situatie ontstaan. Er is een nieuwe milieuvergunning nodig voor het gehele productieproces van klinker en cement. Beschrijf in het MER wat dit betekent voor de m.e.r.-procedure en formuleer de nieuwe uitgebreidere probleemstelling van het MER.

Ook de doelstelling moet hierdoor aangepast worden. De doelstelling zoals weergegeven in de startnotitie is 'het inzetten van een hoger deel alternatieve brandstoffen'. Het is wenselijk om de doelstelling zo te beschrijven dat deze in twee stadia in het planvormingsproces een rol kan vervullen:

- bij de afbakening van de te beschrijven alternatieven en het verhelderen waarom andere oplossingsrichtingen buiten beschouwing worden gelaten;
- bij de rangschikking van alternatieven op doelbereik.

Ons College adviseert daarom:

- de doelstelling met betrekking tot inzet van alternatieve brandstoffen in het MER te kwantificeren;
- te expliciteren welke milieudoelen de initiatiefnemer zich stelt voor het gehele productieproces van klinker tot cement.

2.3 Beleidskader

In de startnotitie is een uitgebreide beschrijving van het relevante beleid opgenomen. Ons College merkt op dat in deze beschrijving de wijzigingen in de Wet geluidhinder (2007) nog niet zijn opgenomen; beschrijf deze in het MER. Geef in aanvulling hierop aan welke beleidsambities er gelden ten aanzien van de kwaliteit van de leefomgeving en de volksgezondheid^{5 6} zoals verwoord in het MNP4, het Actieprogramma Gezondheid en Milieu (2002-2006)⁷ en de Nationale Aanpak Milieu en Gezondheid (2008-2012). Ga in het MER vooral in op de randvoorwaarden die het beleid stelt aan het voornemen.

2.4 Te nemen besluit(en)

Beschrijf in het MER welke vergunningen nodig zijn voor continuering van de klinker- en cementproductie⁸, het verhogen van het percentage en het verruimen van de soorten ingezette alternatieve brandstoffen. Geef daarbij aan wie deze vergunningen verleent.

⁴ Uitspraak 200706772/1 van de ABRvS, 10 september 2008.

⁵ Op basis van de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv). Het doel van de Wcpv is gezondheidswinst: het verlengen van gezonde levensverwachting, het voorkomen van vermijdbare sterfte en het verhogen van de kwaliteit van het leven. De Wcpv stelt dat gemeenten dit kunnen bewerkstelligen door gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen mee te laten wegen. De Wcpv verplicht de gemeenten elke vier jaar een nota gemeentelijk gezondheidsbeleid vast te stellen.

⁶ Op basis van de EU-richtlijn 2001/42/EG voor m.e.r. op strategisch niveau is gezondheid expliciet benoemd als milieueffect in de Nederlandse regelgeving voor plan-MER.

⁷ Hierin worden m.e.r. en SMB expliciet als belangrijke instrumenten genoemd om de integratie van gezondheid en milieu in lokaal beleid te bevorderen.

⁸ Dit betreft dus niet de winning van kalksteen, hiervoor wordt een aparte m.e.r. doorlopen.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

Het voornemen waarvoor de m.e.r. wordt doorlopen is na het uitbrengen van de startnotitie, door middel van het indienen van een aanvulling, uitgebreid. Beschrijf in het MER duidelijk voor welke activiteiten de vergunning wordt aangevraagd en de m.e.r.-procedure wordt doorlopen.

Ons College beschouwt in dit advies als het voornemen:

- de productie van klinker door branden en malen van kalksteen⁹, met inzet van een hoger percentage en ruimer aanbod aan alternatieve (bio)brandstoffen;
- en de productie van cement.

In de startnotitie staat een heldere beschrijving van het productieproces van cement. Neem deze in het MER over en vul deze aan waar nodig.¹⁰ Presenteer verifieerbare massa- en energiebalansen voor zowel het klinker- als het cementproductieproces.¹¹

3.2 Alternatieven

Beschrijf in het MER welke alternatieven er mogelijk zouden kunnen zijn voor de wijze van klinker- en cementproductie. Geef aan welke argumenten er zijn voor voortzetting van de huidige productiewijze met de huidige installaties. Beschrijf of het oprichten van nieuwe installaties als reëel alternatief beschouwd kan worden. Ga hierbij in ieder geval in op de oven en de maalinrichtingen.

Beschrijf in het MER duidelijk om welke mogelijke combinaties van brandstoffen het gaat. Kwantificeer de hoeveelheden van de in te zetten brandstoffen. Beschrijf de acceptatiecriteria van de alternatieve (bio)brandstoffen en geef aan hoe deze tijdens het productieproces worden gecontroleerd. Beschrijf of de biomassa is voorbereid teneinde aan de acceptatiecriteria te voldoen. Geef aan welke randvoorwaarden gesteld zullen worden aan de herkomst en kwaliteit (duurzaamheid) van de biomassa-stromen en hoe de aanvoer, op- en overslag van brandstofstromen geregeld worden. Toets deze aan de duurzaamheidscriteria zoals geformuleerd door de Commissie Cramer.

3.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

De Wet milieubeheer verplicht tot het uitwerken van een meest milieuvriendelijk alternatief (mma). Dit moet:

- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu;
- binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

Ons College adviseert bij de uitwerking van het mma vooral aandacht te besteden aan:

- de mogelijkheden om het verbruik van fossiele brandstoffen te minimaliseren dan wel volledig te elimineren, bijvoorbeeld door inzet van synthesegas;

⁹ In de startnotitie wordt gesproken van winning van kalksteen; onder meer inspraakreactie 6 geeft aan dat deze benaming onterecht is en dat het gaat om mergel. Definieer daarom of sprake is van kalksteen of mergel.

¹⁰ Bijvoorbeeld waar het gaat om de verschillende soorten cement, zoals gevraagd in inspraakreactie 5.

¹¹ Onder meer inspraakreactie 6 wijst op onduidelijkheden in de gegevens in de startnotitie over de massa van cement ten opzichte van mergel.

- De mogelijkheden om de installatie 'CO₂ capture ready' te maken, inclusief de CO₂ die bij de klinkerproductie ontstaat¹²;
- de mogelijkheden voor het benutten van de restwarmte van de cementoven en de geproduceerde klinker zelf;
- mogelijkheden voor mitigerende maatregelen op het gebied van geluid, emissies naar de lucht en geurproductie; betrek hierbij ook de technieken genoemd in de BREF voor afvalverbrandingsinstallaties.¹³

3.4

Referentie

Conform de Wm dient de MER ten behoeve van de Wm-vergunning een beschrijving te bevatten van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van het milieu, indien die activiteit noch de alternatieven worden ondernomen¹⁴.

Het milieueffectrapport dient een beschrijving van zowel de juridische als feitelijk bestaande toestand van het milieu te bevatten.¹⁵

In de startnotitie wordt aangegeven dat als referentiesituatie de situatie in 1997 wordt genomen. Dit acht ons College niet juist. Uit de wetgeving en jurisprudentie volgt, dat in het onderhavige geval in elk geval twee referentiesituaties in het MER moeten worden beschreven:

- de te verwachten milieutoestand in het studiegebied als gevolg van de feitelijke bestaande situatie (hierbij is de fabriek feitelijk in werking en is door ons College de voorgenomen gedoogbeschikking, vastgelegd (d.d. 28/10 kenmerk 08/36025)) en de autonome ontwikkeling¹⁶;
- de te verwachten milieutoestand in het studiegebied als gevolg van de juridische bestaande situatie (hierbij is er wel een fabriek, maar niet in werking wegens het ontbreken van een Wm-vergunning) en de te verwachten autonome ontwikkeling.

Een vergelijking met de situatie in 1997 kan eventueel ter illustratie in het MER worden opgenomen.

Onder de 'autonome ontwikkeling' wordt verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten.

Indien nog niet duidelijk is voor welke periode een vergunning voor de winning van kalksteen wordt verleend (géén nieuwe vergunning, een vergunning tot 2015 of tot 2020) adviseert ons College de mogelijke scenario's in het MER te beschrijven.¹⁷ Dit betekent dat voor het gekozen referentiejaar zowel de milieueffecten in het scenario met kalksteenwinning, als zonder kalksteenwinning moet worden beschreven. Voor

¹² Onder meer inspraakreactie 6 wijst erop dat in de startnotitie alleen wordt ingegaan op de uitstoot van CO₂ die samenhangt met de brandstof, en niet op de CO₂ emissie van het productieproces zelf.

¹³ Het College is zich er van bewust dat deze formeel niet van toepassing is. Gezien de aard van de verbrandingspakketten en de gevoeligheid van het voornemen in de omgeving acht het College het redelijk dat in ieder geval alle mogelijke huidige technieken in overweging worden genomen en dat wordt beoordeeld of aan huidige, strenge normen voor afvalverbrandingsinstallaties kan worden voldaan.

¹⁴ Art. 7.10, lid 1, sub d, Wm stelt: Een milieueffectrapport bevat ten minste een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien die activiteit noch de alternatieven worden ondernomen.

¹⁵ ABRvS, 18 april 2000, E03.98.0652.

¹⁶ Art. 7.10, lid 1, sub d Wm.

¹⁷ Dit wordt ook aangegeven in inspraakreacties 3 en 13.

het scenario waarin geen kalksteenwinning meer plaatsvindt moet worden ingegaan op de manier waarop de klinker dan wordt aangevoerd (over de weg en / of over water).

4. BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN

4.1 Algemeen

Beschrijf in het MER zowel de positieve effecten (kansen) als de negatieve effecten van de alternatieven. Beschrijf de effecten zoveel mogelijk kwantitatief. Geef in het MER aan welke toetsingscriteria gehanteerd worden om de effecten van het voorname te beoordelen en hoe deze criteria zijn geselecteerd.

Geef op kaart aan wat als studiegebied wordt beschouwd. Het studiegebied is het gebied waar relevante effecten optreden. Beschrijf ook relevante milieueffecten over de landgrens.¹⁸

De bestaande milieutoestand, autonome milieuentwikkeling en de milieueffecten van de alternatieven moeten gelijkwaardig worden beschreven. Geef per milieuaspect aan of er mitigerende maatregelen mogelijk zijn, die de verwachte negatieve effecten op dat aspect kunnen wegnemen of verzachten. Werk deze mitigerende maatregelen vervolgens, indien mogelijk kwantitatief, uit ten behoeve van het mma en geef hierbij aan of deze maatregelen ook onderdeel uitmaken van het voorkeursalternatief.

Door de initiatiefnemer is aangegeven dat in het MER de gegevens over lucht, geluid en trillingen en externe veiligheid rechtstreeks overgenomen zullen worden uit het MER voor de kalksteenwinning, omdat in dit MER zowel de effecten van de groeve als van het fabrieksterrein zijn beschreven. Dit moet in het onderhavige MER worden aangevuld met de effecten voor deze onderwerpen van de alternatieven, waaronder het mma. Voorwaarde hierbij is dat de invloed van de kalksteengroeve en de klinker- en cementproductie op het fabrieksterrein zowel afzonderlijk als gecumuleerd inzichtelijk zijn. Het aspect geur dient in het MER afzonderlijk inzichtelijk gemaakt te worden.

Ons College heeft hieronder aangegeven welke gegevens zij essentieel acht voor een besluit over de vergunningen voor de klinker- en cementproductie te kunnen nemen.

4.2 Luchtkwaliteit

Emissies naar de lucht

Presenteer in het MER de massastromen met concentraties aan milieubelastende componenten, die uit de inrichting vrijkomen zoals fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}), SO₂, NO_x, NH₃, zware metalen (waaronder tenminste Hg, Cd, Tl en Sb), C_xH_y, PAK's, halogeenverbindingen zoals bijv. HCl, HF, HBr, PCB's, dioxines en furanen. Beschrijf de concentraties en massastromen, zowel bij normale bedrijfsomstandigheden (voor alle varianten) als bij afwijkingen hiervan (opstart, storing en uit bedrijf name). Presenteer de kritische stoffen door middel van contouren. Toets de emissies aan de luchtkwaliteitseisen uit de Wm, MTR-waarden, NeR en het Bva.¹⁹

¹⁸ Zoals verplicht in de Wet milieubeheer art. 7.38a en gevraagd in onder meer inspraakreacties 7 en 16.

¹⁹ Wet milieubeheer, maximaal toelaatbare risiconiveau waarden, Nederlandse emissierichtlijn Lucht, Besluit verbranden afvalstoffen.

Ons College adviseert, gezien het maatschappelijk belang en de inspraakreacties,²⁰ de emissies van de oven tevens te toetsen aan de technieken uit de BREF afvalverbranding.

Tenslotte dienen in het MER de emissies beschreven te worden die op kunnen treden bij het vervoer, de op- en overslag van de verschillende brandstofstromen.

Concentraties van stoffen in de lucht

Presenteer in het MER contourenkaarten op basis van modelberekeningen met de concentratieniveaus voor fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en NO₂. Geef aan waar eventuele overschrijdingen van grenswaarden (en plandrempels²¹ voor NO₂) optreden, zowel bij autonome ontwikkeling als bij uitvoering van het initiatief.

Beschrijf:

- de ligging en grootte (in ha) van eventuele overschrijdingsgebieden;
- de hoogste concentraties binnen de overschrijdingsgebieden;
- de hoeveelheid woningen en andere gevoelige bestemmingen gelegen binnen de verschillende overschrijdingsgebieden²²;
- de mate van overschrijding van grenswaarden ter hoogte van woningen en andere gevoelige bestemmingen.

Opgemerkt kan worden dat in de regel de grenswaarden voor andere stoffen genoemd in de Wm niet zullen worden overschreden. Gezien jurisprudentie beveelt ons College dan toch aan de concentraties van deze stoffen²³ en de toetsing daarvan aan de grenswaarden en eventuele plandrempels op te nemen in het MER.

Beschrijf, voor de stoffen²⁴ met een richtwaarde uit de Wm, wat de bijdrage van het initiatief is voor het behalen van deze richtwaarden. Betrek de ervaringscijfers van ENCI bij de toepassing van de berekeningsmodellen.

Geur

Breng de geurbelasting voor de omgeving voor alle alternatieve brandstofpakketten in beeld door middel van kaartmateriaal met daarop de 98 percentiel contouren voor verschillende concentraties, bijvoorbeeld de 0,5, 1 en 3 OU/m³, van de verschillende alternatieven. Geef aan hoe de geuremissie wordt gemonitord en welke bedrijfsomstandigheden bepalend zijn voor de geuremissie. Geef aan welke geurreducerende maatregelen zijn uitgevoerd en in hoeverre gebruik is gemaakt van BAT (best beschikbare technieken).

4.3 Geluid

Beschrijf aan de hand van berekeningen de geluidbelasting van de totale installatie (inclusief verkeer en vervoer, op- en overslag) op de omgeving, zowel bij normale bedrijfsomstandigheden (voor alle varianten) als bij afwijkingen hiervan (opstart, storing, uit bedrijf name). Houd hierbij rekening met de geldende geluidszonering voor het fabrieksterrein. Presenteer op kaart in ieder geval de 50 dB(A) contour. Houd hierbij ook rekening met de geluidsbelasting vanwege de kalksteenwinning.

Beschrijf de reeds getroffen maatregelen om de geluidshinder naar de omgeving zoveel mogelijk te reduceren. Geef aan wat de bepalende geluidsbronnen zijn voor de

²⁰ Zie onder meer inspraakreacties 3, 4 en 5.

²¹ Overschrijding van plandrempels is toegestaan, maar verplichten wel tot het opstellen van een verbeterplan.

²² Deze informatie is relevant voor het verkrijgen van inzicht in de mogelijke gezondheidseffecten door blootstelling van de bevolking. Gevoelige bestemmingen zijn woningen, ziekenhuizen, scholen, speeltuinen en sportvelden.

²³ Zwaveldioxide, stikstofoxiden, lood, koolmonoxide en benzeen.

²⁴ Ozon, arsenicum, cadmium, nikkel en benzo(a)pyreen.

maatgevende immissiepunten. Geef aan hoe de geluidshinder wordt gemonitord. Toets aan de vastgestelde MTG's.²⁵

Geef in het MER tevens aan welke trillingshinder in de omgeving door de activiteiten van ENCI worden veroorzaakt.²⁶

4.4 Externe veiligheid

Beschrijf de externe veiligheidsaspecten van de fabriek. Ga hierbij met name in op- en overslag, transport en het gebruik van grond-, hulpstoffen en brandstoffen.

4.5 Bodem en water

Geef aan welke stappen in het productieproces gevolgen kunnen hebben voor bodem en water en beschrijf deze gevolgen. Ga in ieder geval in op de mogelijke gevolgen van infiltratie van verontreinigd lekwater, afkomstig uit de opslag van (alternatieve) brandstoffen.

4.6 Natuur

Geef op kaart aan waar in de omgeving van het plangebied zich beschermde gebieden bevinden en geef van deze gebieden de beschermingsstatus aan:

- Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebied dat door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op grond van artikel 10a Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet 1998) is aangewezen dan wel is geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang bij de Europese Commissie;
- Beschermd natuurmonument (art. 10 Nb-wet 1998);
- Ecologische Hoofdstructuur (Nota Ruimte).

Beschrijf in het MER of het voornemen gevolgen kan hebben voor beschermde gebieden. Ga hierbij met name in op mogelijke gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied St.-Pietersberg en Jekerdal. Voor Natura 2000-gebieden geldt, dat een passende beoordeling moet worden uitgevoerd indien niet met zekerheid kan worden uitgesloten dat de activiteit significante gevolgen kan hebben voor de kwalificerende habitats of soorten. Bepaal of de voorgenomen activiteit in cumulatie met andere activiteiten en handelingen, waaronder bestaand gebruik²⁷, significante gevolgen kan hebben. Ga hierbij in ieder geval in op:

- De effecten van stikstofdepositie op hiervoor gevoelige kwalificerende habitats; presenteer in het MER de kritische depositiewaarde voor de kwalificerende habitats, geef aan of deze in de feitelijke situatie wordt overschreden en beschrijf welke mogelijke toename van stikstofdepositie het voornemen tot gevolg kan hebben;
- De effecten van geluid op hiervoor gevoelige kwalificerende soorten; geef aan welke geluidsbelasting het Natura 2000-gebied in de feitelijke situatie kent en welke toename het voornemen tot gevolg kan hebben.

Indien een passende beoordeling opgesteld moet worden, wordt geadviseerd om deze in het MER op te nemen. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat significante

²⁵ Maximaal toelaatbare grenswaarden.

²⁶ Onder meer inspraakreactie 6 wijst hierop.

²⁷ Met 'bestaand gebruik' wordt bedoeld: de situatie zoals beschreven in de vigerende Wm-vergunning en de vastgestelde voorgenomen gedoogbeschikking.

gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, dan dient de zogenaamde ADC-toets²⁸ doorlopen te worden.

4.7 Klimaat en duurzaamheid

Beschrijf in het MER voor de verschillende alternatieven:

- De hoeveelheden vermeden emissies van CO₂ als gevolg van de toepassing van (duurzame) biobrandstoffen;
- De hoeveelheden emissies van andere broeikasgassen door het gehele productieproces van ENCI, bijvoorbeeld CH₄ die vrij kunnen komen uit de opslag van vochtige biomassa;
- De hoeveelheden emissie van CO₂ door transport van alternatieve brandstoffen in vergelijking met het transport van de klassieke vroegere brandstof;²⁹
- De hoeveelheden emissie van CO₂ door transport van klinker in het scenario zonder winning;
- De hoeveelheid restwarmte die verloren gaat.

4.8 Volksgezondheid

Beschrijf de (cumulatieve) consequenties van het voornemen voor luchtkwaliteit, geluidemissie en externe veiligheid en de gevolgen hiervan voor de volksgezondheid, indien mogelijk kwantitatief in termen van ziektelast en verloren levensjaren op basis van bestaande dosiseffect relaties voor lucht³⁰ en geluid³¹. Laat zien waar zich gevoelige objecten of personen³² in het studiegebied bevinden, welke alternatieven en mitigerende maatregelen mogelijk zijn om gezondheidsschade zoveel mogelijk te voorkomen en welke maatregelen de volksgezondheid kunnen verbeteren.³³

Ons college ziet de plicht om – in aanvulling op het advies van de MER-commissie – te benadrukken dat het aspect volksgezondheid in de MER enkel als aanvullende informatie richting de omgeving dient te worden beschouwd aangezien volksgezondheid:

- geen afwegingsgrond in de vergunning in het kader van de Wet milieubeheer betreft;
- geen onderzoeksverplichting betreft in het Besluit milieueffectrapportage 1994³⁴;
- beter past in een plan-m.e.r. dan in een project-m.e.r.³⁵

²⁸ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Nb-wet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling?
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen zullen dan getroffen worden om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

²⁹ In onder meer inspraakreacties 4 en 5 wordt erop gewezen dat veel van de brandstof vanuit Twente wordt aangevoerd.

³⁰ Het aantal astmagevallen, de verminderde longfunctie bij kinderen, vervroegde sterfte en de aantallen COPD ('Chronic Obstructive Pulmonary Disease' dit betekent chronisch obstructieve longziekte).

³¹ Ernstige hinder en slaapverstoring, vermindering van leerprestaties, verhoogde bloeddruk, het aantal hartinfarcten, vervroegde sterfte.

³² Gevoelige groepen zoals kinderen, ouderen en mensen met long- of hartziekten gevoelige van objecten zoals scholen, kinderdagverblijven, verpleeghuizen en woningen.

³³ Zie ook <http://www.gezondheidinmer.nl/isurvey/>.

³⁴ RIVM rapport Gezondheid in milieueffectrapportage en strategische milieubeoordeling 270001001/2005

³⁵ RIVM rapport Gezondheid in milieueffectrapportage en strategische milieubeoordeling 270001001/2005

5. OVERIGE ASPECTEN

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft ons College geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

6. EVALUATIEPROGRAMMA

Het bevoegd gezag moet bij het besluit aangeven hoe en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet geeft tot een evaluatieprogramma en daarbij een verband legt met de geconstateerde leemten in informatie en onzekerheden. Ons College adviseert in het evaluatieprogramma aandacht te besteden aan de daadwerkelijk gerealiseerde vermindering van uitstoot van (fossiele) CO₂.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: HeidelbergCement Group ENCI B.V. vestiging Maastricht

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Limburg

Besluit: Vergunning in het kader van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C18.4 en D30.

Activiteit: Productie van klinker en cement, waarbij een groter deel alternatieve brandstoffen wordt ingezet dan nu het geval is.

Betrokken documenten:

Ons College heeft de volgende documenten betrokken het vaststellen van de richtlijnen:

- Startnotitie Klinkerproductie ENCI B.V., vestiging Maastricht, d.d. 10 juli 2008;
- Aanvulling Startnotitie milieueffectrapportage ten behoeve van de wet Milieubeheervergunning, d.d. 15 augustus 2008;
- Verslag openbare zitting startnotitie MER-Wet milieubeheer en MER-Ontgrondingenwet (Ow) ENCI B.V. op 15 september 2008 in Maastricht;
- Ingediende zienswijzen/adviezen, een overzicht hiervan is opgenomen in bijlage 2;
- Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport d.d. 2 oktober 2008 rapportnummer 2143-33.

Procedurele gegevens:

Aankondiging start procedure in het Limburgs Dagblad/Dagblad de Limburger editie Maastricht/Heuvelland, de Maaspost, de Staatscourant, Het Belang van Limburg en La libre Belgique: 6 augustus 2008

advies aanvraag: 5 augustus 2008

ter inzage legging: 7 augustus 2008 tot en met 17 september 2008

richtlijnenadvies uitgebracht: 2 oktober 2008

Bijzonderheden:

De m.e.r. is opgestart als vrijwillige m.e.r. om de gevolgen van inzet van een groter percentage alternatieve brandstoffen inzichtelijk te maken. Omdat de Raad van State op 10 september 2008 heeft geoordeeld dat er tevens een nieuwe Wm-vergunning nodig is voor het gehele productieproces van klinker en cement is de m.e.r. hiertoe uitgebreid.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de MER-Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. T.B.J. Bremer
drs. G. Korf (werkgroepsecretaris)
prof.dr. F.W. Saris (voorzitter)
ir. H.E.M. Stassen

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. College van Burgemeester en wethouders gemeente Eijsden, Eijsden
2. E. Rousseau, Maastricht
3. A.C. van der Gugten, Maastricht
4. H.J. Hofhuis, Maastricht
5. Stichting ENCI Stop, Maastricht
6. H.B. Ceha, Heemstede
7. Schepencollege gemeente Riemst, Riemst (België)
8. A.J. van de Voorde, Maastricht
9. M. en N. Stijnen-Baltus, Maastricht
10. M. Hellenbrand, Maastricht
11. W.L. Loonen, Maastricht
12. G. Schleipen, Maastricht
13. College van Burgemeester en wethouders gemeente Maastricht, Maastricht
14. K. Schipper en N. Olde Riekerink, Maastricht
15. Vereniging tot Redding van de Sint Pietersberg, Maastricht
16. Deputatie van de provincie Limburg, Hasselt (België)
17. Stichting Milieufederatie Limburg, Roermond
18. T. de Groot, Maastricht

Verslag hoorzitting 15 september 2008